

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๑ ตุลาคม ถึง ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

1. มะเขือเปราะ

ทุกระยะการเจริญเติบโต

หนอนเจาะผลมะเขือ

ทำความเสียหายให้แก่ยอดมะเขือ ในระยะต้นมะเขือกำลังเจริญเติบโต จะพบว่ายอดเหี่ยว เห็นชัดเวลาแดดจัด เพราะท่อน้ำท่ออาหารของพืชถูกทำลาย และเมื่อตรวจดูจะพบรูเจาะประมาณไม่เกิน 10 เซนติเมตร จากปลายยอด หนอนจะกัดกินภายใน ทำให้ยอดที่แข็งแรงถูกทำลาย ยอดใหม่ที่แตกมามีขนาดเล็กกว่า และผลมะเขือที่เกิดมายังได้รับความเสียหาย โดยหนอนเจาะผลทำให้เสียคุณภาพส่งขายไม่ได้ ในช่วงระยะขาดรุนแรงอาจถูกทำลายถึง 50 เปอร์เซ็นต์

การป้องกัน

1. วิธีกล เก็บยอดและผลที่ถูกทำลายทั้งที่มีหนอนและไม่มีหนอน จะช่วยลดการระบาด

2. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบตา-ไซฟลูทริน 2.5% EC อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อพบการระบาด

2. พืชตระกูลกะหล่ำ และผักกาด (เช่น คื่นช่าย กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)

ทุกระยะการเจริญเติบโต

• หนอนใยผัก

โรคเกิดได้ทุกส่วนและทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช

ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นฟองเดี่ยว ๆ หรือกลุ่มเล็ก ๆ ทั้งบนใบและใต้ใบพืช หนอนมีลักษณะเรียวยาว หัวแหลมท้ายแหลม ส่วนท้ายมีปุ่มยื่นออกเป็น 2 แฉก เมื่อถูกตัวจะดิ้นอย่างแรง และสร้างใยพาตัวขึ้นลงระหว่างพื้นดินกับใบพืชได้ หนอนจะกัดกินผิวใบทำให้ผักเป็นรูพรุนคล้ายร่างแห จากนั้นเข้าดักแด้บริเวณใบพืช โดยมีใยบาง ๆ ปกคลุมติดใบพืช

การป้องกัน

1. การใช้กับดักชนิดต่าง ๆ - กับดักกาวเหนียวสีเหลือง เป็นกับดักทรงกระบอก หรือกระป๋อง น้ำมันเครื่องสีเหลืองทาด้วยกาวเหนียว ทุก 7 - 10 วันครั้ง สามารถจับผีเสื้อหนอนใยผักได้เฉลี่ย 16 ตัวต่อวันต่อกับดัก โดยจับผีเสื้อเพศเมีย : เพศผู้ ได้ 0.79 : 1 และเมื่อติดตั้งกับดักกาวเหนียวสีเหลืองจำนวน 80 กับดักต่อไร่ สามารถลดการใช้สารฆ่าแมลงมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์- กับดักแสงไฟ หลอดสีน้ำเงิน 20 วัตต์ เป็นหลอดเรืองแสงที่เหมาะสมในการใช้จับผีเสื้อหนอนใยผักมากที่สุด มีราคาถูกกว่าหลอด blacklight-blue 20 วัตต์ และปลอดภัยไม่มี

อันตรายจากแสงอุลตราไวโอเล็ต ในการติดตั้งกับดักแสงไฟควรติดตั้งรอบนอกแปลงผัก และควรดำเนินการติดตั้งพร้อมกันในพื้นที่

2. การใช้โรงเรือนตาข่ายไนล่อน หรือการปลูกผักกางมุ้ง โดยการปลูกผักในโรงเรือนที่คลุมด้วยตาข่ายไนล่อนขนาด 16 mesh (256 ช่องต่อตารางนิ้ว) สามารถป้องกันการเข้าทำลายของหนอนใยผักและหนอนผีเสื้ออื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้โรงเรือนตาข่ายไนล่อนต้องปิดอย่างมิดชิดตลอดเวลาเพื่อป้องกันผีเสื้อเพศเมียเล็ดลอดเข้าไปวางไข่

3. การใช้สารชีวภัณฑ์- การใช้เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส ปกติในธรรมชาติจะพบเชื้อแบคทีเรียชนิดนี้ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการกำจัดหนอนใยผัก แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อปริมาณเชื้อแบคทีเรียที่จะทำให้หนอนใยผักตาย จึงมีการผลิตเชื้อแบคทีเรียในรูปการค้าออกจำหน่ายที่สำคัญมี 2 สายพันธุ์ คือ *Bacillus thuringiensis* subsp. *aizawai* และ *Bacillus thuringiensis* subsp. *kurstaki* อัตรา 100 - 200 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (ไม่ควรใช้ในแหล่งปลูกผักภาคกลาง ในช่วงที่มีการระบาดของมดพิการณาการใช้อัตราสูง และช่วงเวลาพ่นถี่ขึ้น หรือพ่นสลับสารฆ่าแมลง)

4. การใช้วิธีทางเกษตรกรรม สามารถช่วยลดการระบาดของหนอนใยผักได้ เช่น การไถพรวนดินตากแดด หรือการทำลายซากพืชอาหาร หรือการปลูกพืชหมุนเวียน ทั้งนี้เพื่อขัดขวางการขยายพันธุ์อย่างต่อเนื่องของหนอนใยผัก

5. การใช้สารฆ่าแมลง เนื่องจากหนอนใยผักเป็นแมลงที่สามารถสร้างความต้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้รวดเร็ว และหลายชนิด การพิจารณาเลือกใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถป้องกันกำจัดหนอนใยผักไม่ให้เข้าทำลายผลผลิตให้เกิดความเสียหายได้ สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหนอนใยผัก เช่น สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 40 - 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ 10% SC อัตรา 40 - 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลเฟนไพเรต 16% EC อัตรา 40 - 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% EC อัตรา 40 - 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 60 - 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (พ่นเมื่อพบการระบาดของหนอนใยผักทุก 5 วัน ติดต่อกัน 2 ครั้ง ควรสลับกลุ่มกลไกการออกฤทธิ์ทุก 14 วัน)

๓. พริก

ทุกระยะการเจริญเติบโต

- โรคใบจุดตากบ (เชื้อรา *Cercospora capsici*)

อาการของโรคมักพบบนใบที่อยู่บริเวณด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบที่อยู่ด้านบน อาการเริ่มแรกพบจุดเล็ก ๆ สีน้ำตาลค่อนข้างกลม ต่อมาแผลขยายใหญ่ขึ้น กลางแผลมีสีขาวหรือสีขาวอมเทา ขอบแผลสีน้ำตาลเข้ม บางครั้งพบแผลมีสีเหลืองล้อมรอบ ถ้าโรครุนแรง จะเกิดแผลจำนวนมากและขยายหรือลามติดกันเป็นแผลใหญ่ ใบเหลือง หลุดร่วงก่อนกำหนด ต้นจะโทรม ชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตลดลง นอกจากนี้อาจพบอาการของโรคได้บนกิ่ง และก้านผล

การป้องกัน

๑. จัดระยะปลูกพริกให้เหมาะสม ไม่ควรปลูกชิดกันเกินไป เพื่อลดความชื้นในทรงพุ่ม

๒. กำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อให้อากาศถ่ายเทสะดวก เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค

๓. หลีกเลี่ยงการให้น้ำช่วงเวลาเย็น

๔. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของโรค ตัดส่วนที่เป็นโรค และเก็บใบที่ร่วงหล่นไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลงปลูก ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณหรือข้างแปลง เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ ๘๐% WP อัตรา ๔๐ - ๕๐ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เบโนมิล ๕๐% WP อัตรา ๑๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นทุก ๕ - ๗ วัน ๕. กำจัดหนอนซอนใบ โดยเฉพาะช่วงที่พืชแตกใบอ่อน เนื่องจากรอยทำลายของหนอนซอนใบเป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช และช่วยส่งเสริมให้อาการโรคลุกลามอย่างรวดเร็ว โดยพ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น

อิมิดาโคลพริด ๗๐% WG อัตรา ๒ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% SC อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน ๕% EC อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โพรพิโนฟอส ๕๐% EC อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไบเฟนทริน ๒.๕% EC อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อะบาเมกติน ๑.๘% EC อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ปีโตรเลียม ออยล์ ๘๓.๙% EC อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ โคลไทอะนินดิน ๑๖% SG อัตรา ๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไทอะมีโทกแซม ๒๕% WG อัตรา ๕ กรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร พ่นเมื่อพบหนอนซอนใบลงทำลายเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของยอดที่สำรวจ โดยสำรวจแปลงละ ๑๐ ต้น ต้นละ ๕ ยอด